

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

4 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
16 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo

Naročnino prejema opravništvo
administracije in ekspedicija na
Starem trgu n. št. 16

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto . . . 10 gr. — kr.
za pol leta . . . 5 " — " "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gr. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu naša
števil. 190.

Izhaja petkrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Pozor, delalci!

Bilo je velikonočni pondeljek, ko stopim dopoldne okoli enajstih v gostilnico ljubljanske čitalnice. Tu zagledam nekaj nenavadnih ljudi, katerih sicer tu ni videti. Popraševaje zvem, da je to shod ljubljanskih delavcev ali prav za prav čevljarjev. Brž zbudi mojo pozornost „govor“ v nemški besedi iz ust mladega človeka. To me zapelje, da poslušam. Naj tu ob kratkem povem, kaj sem od različnih govornikov vjel na ušesa.

V precej okorni nemščini, z modernimi frazami bogato prepleteni, so razkladali različni govorniki tista načela, ki begajo in vznemirjajo delavce po Švici, Nemškem, Francoskem in jim belijo glave, ob enem pa jih tirajo v čedalje večo revščino, ker so jim pri delu napoti in jim tako kratijo zaslužek, o katerem po vsem svetu živi vsak, tedaj ne le „delavec“.

Prvi govornik se je čudil, da je povabljenih, zlasti čevljarjev, prišlo tako pičlo število k shodu; to je znamenje mlačnosti. Drugi govornik, ki se je zarad tega jezil, je to „žalostno“ prikazen razložil blizo tako-le: Delavci so šli danes najbrže v cerkev molit za izveličanje svoje duše in izprosit si nebesa na onem svetu. Ali kaj vemo mi o onem svetu? Kdo nam je prišel praviti, kako je tam? Bolje za nas, da si pribojujemo nebesa že na tem svetu, teh pa si ne bomo pridobili v cerkvi, ampak s tem, da hodimo rajši v zборе, katerih namen je združiti „delavce“ vsega sveta.

Društev je mnogo, tudi v Ljubljani. Rokodelci (ali po besedah vseh govornikov „delavci“, najbrže ker vsi drugi ljudje so postopachi pis.) imajo v Ljubljani sicer dve društvi, katoliško in izobraževalno. Prvo ni nobenemu

govorniku po volji, ker „farji“ za delavca niso še nič storili, ampak ga rabijo le za svoje namene; drugo je premrzlo, ker ima le denarne namene, namreč podpirati bolne in onemogle. To pa ne velja, ampak „delavec“ je treba drugih društev — kakih, to iz govorov ni bilo razvidno; morda govorniki tega še sami ne vedo ali pa povedati niso smeli, ker jim je bila hladna roka policijskega nadzorstva (v tem slučaju enkrat res opravičenega) za hrbtom.

„Požarna straža“ zato ni za delavce, ker navadno nimajo nič, kar bi jim moglo pogoreti; če tedaj nji služijo, se žrtvujejo le za druge, za kar pa nimajo nobenega plačila.

Ravno tako, kakor so ti aposteljni socijalnega demokratizma hudi na „klerikalce“, tako hudi so tudi na „liberalce“. Tudi ti delajo le za svoj žep, vporabljajo „delavca“ le za svoje samopridne namene, sicer ga pa pehajo, tlačijo in stiskajo, kjerkoli morejo.

Sploh po načelih socijalnih demokratov „delavec“ ne sme biti ne narodnjak ne nemškutar, ne Slovan ne Nemeč, ne drugoverec, ne klerikalec, ne liberalce, kratko: ne človek, ampak le „delavec“. Slovenec je nasprotnik nemškutarju, katoličan nasprotnik drugovercu ali brezvercu, klerikalec nasprotnik liberalcu; vse to hujska ljudi družega proti drugemu dela razpor med ljudmi. „Delavci“ pa morajo biti po vsem svetu zedinjeni, enega duha, ene misli, da postanejo tako velika, združena moč, kateri bo mogoče doseči svoje namene.

Kaki so ti nameni, tega govorniki ali sami niso vedeli, ali pa niso smeli razodeti. Vse to napenjanje se mora človeku smešno zdeti, pa je vendar nekoliko resne pozornosti vredno zavoljo tega, ker so v vsakem stanju ljudje, ki gredo sleparjem na limanice. V Ljubljani sicer

aposteljni socijalnega demokratizma, ki so se tu pokazali v nemški obleki, ne bodo dobili dosti učencev, ker skušnja uči, da se delavcem tam najbolje godi, kjer jim enake muhe ne rojijo po glavi. Mi si mislimo delavcem koristna društva le taka, po katerih dobivajo materialno pomoč v sili, po katerih se izobražujejo v vsakem obziru za svoj poklic, in ki dajo pošteno duševno zabavo njim in njihovim rodovinom; drugačnih društev za delavce res koristnih si ne moremo misliti, ker vsako, ki ne bi imelo tu omenjenega namena, bilo bi delavcem škodljivo, pogubno, ker bi ga odvrčalo od njegovega poklica.

Do malega vse, kar se zadnja leta zatrosi iz tujih dežel k nam, je škodljivo, to nas uče prebitke skušnje. Socijalni demokratizem je že po drugih deželah storil dosti ljudi nesrečnih, pogubil brez števila rokodelskih rodov, tedaj ni treba, da bi jih še pri nas. Res, da se zavoljo splošnih slabih časov tudi našim delavcem ne godi dobro, ali za to občno bolezen vseh stanov, tedaj ne le „delavcev“, tuja rastlina, ki se imenuje „socijalni demokratizem“, ni pravo zdravilo, tudi aposteljni, ki jo hočejo med naše delavce zatrositi, niso pravi zdravniki, ampak mazači, sleparji, ki hočejo s širokoustno besedo pokriti svojo lenobo. kajti znano je, da so delavski agitatorji in hujskači sami največji lenuhi, ki nobenega dela ne vzamejo v roke, ampak hočejo živeti le ob davkih, ktere naj pridni delavci plačujejo v njihova društva.

Mislím, da bo ta kratka beseda našim rokodelcem dovoljno svarilo zoper socijalno demokratične tiče, ki ali sami priletavajo k nam iz drugih dežel, ali pa dobe od tam perje, ktero potem nataknejo, in orgeljce, po katerih

Biblija.

IV.

(Dalje.)

Ako slika pesnik Ilijona mladeniča, kategera je podrlo kopje Menelajevo, prispodoblja ga mladej cvetočej oljki, ki je v vrt daleč proč od solnčne vročine presajena med roso in lahlor — vetriči. A na enkrat jo požene silovit veter na prešnje zemljo; in ona pade na breg studenca, ki jo je redil, donašaje sok njenim koreninam. Tu imamo dolgo prispodobno Homersko z njenimi čednimi posameznostmi.

„Krasno in nežno oljko malajo od vseh strani pihlajoči vetriči; in ona se šibi pod bliščečim cvetjem. Ali takoj pridere piš sè strašnim vrtincem, ki jo izkorenini iz tal in položi na zemljo.“

Dozdeva se nam, da slišimo pihljanje vetra po vejicah mlade oljke kakor pozneje bučanje piša.

Biblija ima za vse to le eno potezo.

„Brezbožnež, pravi, bode obletel kakor

vinograd v prvem cvetju, in kakor oljka, ki odvrže svoje cvetje.“

„Zemlja, vskljknj je Izaija (24, 20), boe omahovala kakor pijanec: odnesena bode kakor šotor, ki je le za edno noč postavljen.“

Tukaj je veličastno v nasprotju. Izraz „odnesena bode“ vzdrži duha v višini, in človek pričakuje neko velikansko prispodobno, dok ne pristavi prorok: kakor šotor, ki je samo za edno noč postavljen. Mi vidimo zemljo, ki se nam kaže tako neizmerno, razpeto v zračnih višavah kakor majhen šotor, a po tem z lehkoo odneseno od mogočnega Boga, ki jo je razpel, in kateremu je trajanje tisučletij memogredoča noč. —

Tudi druga vrsta prispodob, ki smo jih pripisali bibliji, namreč podaljšane prispodobne nahajajo se v knjigi Jobovi: „Videli bodete hudobneža, porošenega pred solnčnim vzhajanjem; in njegovo deblo poganja na njegovem vrtu njegove korenine se množijo na skalovju in se razraščajo med kamenjem. Kadar se pa iztrebi iz svojega mesta, ga kraj, kjer je stal,

zaničuje in mu pravi: Jaz te nisem nikoli in nikdar poznal“ (8, 16—18).

Kako je ta primera ali tem več ta raztegnjena podoba čudovitna! Po tem takem bodo hudobneži od svojih pustih src, od kamenja, na kojem so v prešnej sreči nespametno kali poganjali, zaničevani. To kamenje, ki povzeme besedo, je neka vrsta personifikacije, katera je skoro neznana bila Jonskemu pesniku.

(Vendar se v Homeru pri nekej priliki joče obal Helesponta.)

Echeiel, prorokovaje razdejanje Tirskega mesta, kliče: „Ladije bodo strmele ob dnevu tvojega strahu, in otoki se bodo tresli v morju, videti, da ne hodi nihčér več skozi tvoja vrata.“

Je li kaj strašnejšega od te podobe? Dozdeva se nam, da vidimo to nekđaj zarad njegovega tržtva tako glasovito in obljudjeno mesto, kako še stoji sè svojimi stolpi in poslopji, da pa se vendar nijedno živo bitje ne spreha po njegovih ulicah, ali ne hodi skozi zapuščena vrata. (Dalje sledi.)

se nauče žvižgati. Če bi se pa vendar, česar se do zdaj pri nas še ni bati, ta strupena rastlina hotela vkoreniniti, izrujte jo vi, pošteni in pravi delavci in rokodelci sami in vrzite jo tje, kamor gre, — na gnoj.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

Prva seja 5. aprila. Deželni glavar vit. dr. Kaltenecker odpré zborovanje z navadnimi pozdravi, deželni predsednik vit. dr. Widmann kot vladni zastopnik pové, da bo letošnje zborovanje kratko, da pa vendar utegnejo priti v obravnavo važne reči. Nazočih je bilo 30 poslancev. Za vreditelja se volita dr. Savinšek in dr. Poklukar, za verifikatorja zapisenikov pa poslanca Murnik in Dežman.

Ko je bilo prebrano pismo, s katerim se dr. Razlag odpove poslanstvu, volijo se odseki in sicer:

V finančni odsek 11 udov: Grasselli, Murnik, Obreza, dr. Poklukar, Robič, dr. Zarnik, baron Apfaltrern, Dežman, dr. Schrey, dr. Savinšek in vit. Langer;

v gospodarski odsek 9 udov: dr. Bleiweis, Murnik, Pakiž, Rudež, Obreza, Braune, Dežman, Schaffer in bar. Taufferer;

v peticijski odsek 5 udov: grof Barbo, Horak, Kramarič, bar. Taufferer in dr. Savinšek;

v odsek 7 udov za pretresovanje letnega poročila o delovanju deželnega odbora: Grasselli, dr. Poklukar, Lavrenčič, Tavčar, grof Margheri, vit. Gariboldi in Schaffer.

Vitez Vesteneck tudi letos ni bil voljen v noben odsek.

Po tem so bila izročena različna poročila deželnega odbora, katerih je bilo 21 že v prvi seji podanih zboru, raznim odsekom, ravno tako nekaj peticij, kar bo prišlo v obravnavo, kedar bode v odsekih pretrešeno.

Seja je bila končana o polni dveh. Druga seja prihodnji teden, kedar bodo odseki pripravili gradiva zá-njo.

Poslušalcev je bilo malo, kakor navadno pri prvi seji.

Tudi drugi deželni zbori so se 5. t. m. pričeli, česki in tirolski pa se snideta 9. in bukovinski 11. t. m. Deželni glavar goriški postal je dr. Pajer, njegov namestnik g. Winkler; deželni glavar poreški pa je dr. Franjo Vidulič in namestnik njegov dr. Ambrosio. Deželni glavar tirolski še ni imenovan. Pri dopolnitvah za deželni zbor moravski, ki se vrše 7. t. m., konservativna stranka ni stavila nobenih kandidatov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. aprila.

Avstrijske dežele.

Ministri dunajski in ogerski so imeli te dni zopet razgovore o nekterih določbah pogodbe med Cislo in Translo. Tudi se še vedno govori, da je Lasser ministrovanja sit in da ga bode nadomestoval Taaffe, ki pa nekterim ministrom tako preseda, da proti njemu oporekajo.

V Pragi bodo 8. t. m. ali belo nedeljo imeli velik katoliški shod v novi društveni dvorani sv. Václavske založne, pri katerem bode o škofovskem jubileju papeža Pija IX. govoril sam prevz. kardinal Miroslav Schwarzenberg, in drug govor bode imel pomožni škof Prucha. Povabljeni so katoličani sploh, in posebej se pričakujejo prav mnogi izmed najvišega plemstva in načelniki katoliških društev.

Vnanje države.

Od Rusije nasvetovani protokol so pooblaščenci vnanjih vlad v soboto v Londonu podpisali. Tudi vladi turški se je že naznanil, ki naj se glede razoroženja vojakov dogovori z Rusijo. Turčija po poročilu „Cor. Havas“ sodi, da ta protokol žali njeno čast in hoče to tudi v neki okrožnici razodeti vnanjim vladam, kar na novo priča, da omenjeni protokol ni nobeno poročstvo za ohranitev miru.

Turška zbornica je enoglasno sprejela addresso razun Grkov, ki niso glasovali. Gledé obravnav med Turčijo in Črnogoro so poslanci zoper to, da bi se Črnogorcem dalo kaj zemlje turške.

Izvirni dopisi.

Iz Šmarjete, 5. aprila. (Potres. Vreme.) V ponedeljek, 2. t. m. je precej dobro gromelo; sinoč ob 3 četrti na devet pa smo imeli prav hud potres, da takih malo pomnimo, vsa poslopja so škripala, da je bilo strah in groza. —

Strn kaže prav lepo. Trta ima lep, čvrst les; z grubanjem imamo dost dela. — Drevje je zlo bršeno. Javor, ki se v sredi hriba vsako leto en teden pred drugimi drevesi pokaže, je kaj lepo zelen.

Od sv. Lucije, 2. aprila. († Tomaž Rutar.) Veliki četrtek zgubila je naša občina svojega pastirja in očeta. Č. g. župnik Tomaž Rutar preselil se je v večnost! Ker je bil č. g. znan tudi čez meje Slovenije — dopisoval je tudi v Kukuljevičev Arhiv za jugoslovansko povestnico — veljajo naj te vrstice njegovemu spominu.

Bil je rojen 10. decembra 1807 v Polubinu (blizo sv. Lucije). Za duhovnika bil je posvečen 21. sept. 1834 kot tretjeletnik. Leta 1835 nastopil je službo kot duhovni pomočnik pri sv. Luciji ter je bil tu do 12. decembra 1842. L. 1844 vrnil se je nazaj k sv. Luciji — in bil kaplan do 8. sept. 1857. To leto ustanovila se je pri sv. Luciji župnija, ktero je čast. g. Tomaž Rutar kot župnik od 8. sept. 1857 do zdaj oskrboval.

Več let že je č. g. bolehal. Ta bolehavost se mu je bila nekaj let sem posebno shujšala. Leta in leta bil je skoro zmirom na sobo privezan; pa še tu moral je le sedeti, ker ga noge niso hotele nositi; — zraven pa je močno trpel za nadubo in sline so zmirom zapirale ga. Vendar pa je skoro do sedaj vedno še maševal. Nekaj tednov sim bil je tako oslabil, da je moral v postelji ostati. Precej ko se je vlegel, vedel je — rekel bi — gotovo, da to je prvi mahljaj smrtné kose, in v svojej nedolžni šaljivosti rekel si je: „Tomaž, glej tam na steni mene tekel fares — Tomaž napravi se, zdaj gremo k sv. Mauru (cerkvice na pokopališči)!“ Prejel je pobožno in z vdanostjo v voljo božjo svete zakramente, ter pričakeval je z vso potrpežljivostjo (zares z vso potrpežljivostjo, ker trpel je želó) in popolnoma mirno zadnji smrtni poljub. Še zadnje dni pred smrtjo omenil je ginljivih Jezusovih besed: „Calicem, quem mihi dedit Pater, vis ut non bibam?“ Do zadnjega zdihljeja bil je popolnoma miren in pri vsej zavednosti; — malo pred smrtjo, veliki četrtek ukazoval in pravil je, kako naj se slovesnosti v cerkvi opravijo. Popoldne veliki četrtek nekaj pred tremi pa je zdihnil dušo svojo v naročje nebeškega Očeta Bog Ti daj večni mir, ljubi oče, katerga si na tem svetu toliko let že zastoj iskal!

Pogreb bil je veliko soboto popoldne. Zbralo se je bilo 11 duhovnikov.

Pogreb je vodil č. g. Jože Golja, župnik

Volčanski. Njegov ginljiv nadgrobní govor pretresal je srca zbrane množice. Videlo se je č. g. župniku, da velja nadgrobní govor možu, ki je bil njegov pravi prijatelj in ki ga je ljubil iz srca; poznati je bilo, da ne govore toliko ustnice, kolikor srcé žaljujoče po zgubi tako blagega moža! Prepolno pokopališče množice kazalo je, da ima izročiti se zemlji truplo očeta; solzé, ki so rosile po obrazu množice pričale so, da ima izročiti se zemlji truplo ljubljenega očeta! Pač — pač, dasi so ljudje sploh molčali, brati je bila pa na obrazu jim težka, težka ločitev od ranjkega! — Bil je ranjki goreč duhovnik, učen mož, posebno pa theolog skoz in skoz. Zlasti je ljubil red in čistost. Čuditi mora se človek, ako pregleduje cerkvene bukve — in druge spise njegove, naj si bodo službeni ali pa privatni. Tu najdeš največi red in natanjčnost. Težko je misliti si duhovnika, da bi imel vse reči v takem redu; v tem obziru je on zgled in vzor drugim duhovnim tovaršem. — Bil je pa tudi priden. Omenim za zdaj le to, da ima pridige od 29. oktobra 1835 (1. adv. nedelja) do 4. marca 1877 vse, vsake nedelje in praznika pa drugih dni na tanjko zaznamovane, omenim še kupe pisanih pridig pa drugih spisov. Bil je č. g. theolog skoz in skoz; tega se je prepričal vsak, ki se je koliko z njim razgovarjal, bil je pa tudi sploh učečenjak! — Ranjki bil je pa tudi domoljub! To ve najbolje č. g. Einspieler in drugi, s kterimi je korespondiral že precej po 1850, če ne že prej. — Se ve, da vsak ima svojo slabost. Samo eden je zamogel reči: kedo izmed vas zamore dolžiti me greha? Tako imel je ranjki slabost, če je to slabost, da je bil preodkritosrčen; rekel bi, da je bil enak ježu — blagega in mehkega srca, vendar je pa katerikrat morda kterega mehkočutnega vbodil. Če se je počutil kedo nad besedami njegovimi razžaljenega, zgodilo se je to le iz zmote, ker ga ni poznal! Morda bil je tudi malo originala, pa vendar ne tak, kakoršnih ima svet tu pa tam po nekoliko. Sploh pa bolehnost opravičuje popolnoma vsako majhno slabost njegovo.

Naj zadostujejo te vrstice za sedaj temu blagemu možu! Počivaj v miru ljubi oče paučenik!

Iz Vuzenice na Štajerskem, 5. aprila. (Vreme. Potres.) Že stari se ne spominjajo, da bi o tako ranih velikonočnih praznikih vreme bilo kedaj v teh planinskih krajih tako lepo in prijazno, kakor letos. Otroci so vsi bosi drkali okoli. — Na polji, v vrtilih in sadonosnikih vse neizrečeno lepo napreduje, ter blagoslovljeno letino obeta. — Z včerajšnjim dnevom se je vreme sicer nekoliko spremenilo; pa silni veter le vendar bolj od južne strani piše, vsled česar se toplota posebno ni zmanjšala. Zvečer je postalo vse mirno in okolj 3/4 na 9 se je začela zemlja tako močno tresti, da so okna klepetala. Potres trpel je skoraj eno minoto, za kterim je sledel silno huil vihar, ki je pa sčasoma potihnil. Gibanje bilo je od severa naproti jugu. — Tudi z Dobrne se nam poroča, da so čutili ta potres, ki je tam trajal kakih 5 sekund. Vred.

Iz Inomosta, 3. aprila. (Petdesetletnica papeževega škofovanja.) Ker je „Slovenec“ glasilo za celo Slovenijo katoliško, zdi se mi zlo pripravno, naj bi za petdesetletnico škofovanja sv. Očeta Pija IX. želel, zahteval sastopanje vseh Slovencev, ne zgolj vojvodine Kranjske. — Kakor je Kristus poslal apostole po vsem svetu, da učijo nebeško resnico vse narode: tako se pripravljajo v zdajnem trenutku — kakoršnega še svet ni gledal — vsi narodi, da spričajo namest-

niku Kristusovemu: „Glej, kar je Gospod zapovedal, se je zgodilo: klanjajo se ti narodi!“ Francozi, Španjci, Angleži, Italijani, Nemci, Čehi, Poljaki, Hrvati, Madjari — vsak narod se želi cel pokloniti sv. Očetu v hvaležnost za dar sv. vere! Toliko se govori o zedinjeni Sloveniji; kako jo moremo upati pri tolikih zaprekah? kako jo moremo upati, ko še je tukaj nečemo sprejeti, kjer nam živa duša ni na potu? Pokažimo toraj saj enkrat, da nam „zedinjena Slovenija“ ni gola fraza. Celi narod Slovenski naj pošlje deputacijo sv. Očetu! Kdo nam je ohranil slovensko narodnost, če ne sv. vera? Niso odpadniki že od nekdaj z narodnostjo zavržli tudi vere, z vero narodnosti? Kdor je tedaj Slovenec, kdor je za zedinjeno Slovenijo: hic Rhodus! Cez.

Domače novice.

V Ljubljani, 7. aprila.

(Veleč. knez in škof) se bodo še le 14. t. m. odpeljali na Dunaj, ker je shod škofov od 9. preložen na 16. t. m.

(Glasbena Matica) je preložila svoj občni zbor na prihodnjo sredo ob polni osmih zvečer. To društvo je letos dalo na svitlo 4 dela, eno obsega 8 zborov; med njimi je tudi prav lepa elegantna salonska mazurka „Anici.“ Društvo zasluži vsestranske podpore, zlasti bi se ga morali poprijeti učitelji po deželi, ker bi od njega dobivali lahko prav koristnega gradiva. „Cecilijemsku društvu“ ne bo nikakor na poti, ker goji bolj narodno, ono pa le cerkveno petje. Zato „Glasbena Matica“ prav toplo priporočamo vsestranski podpori.

(Iz seje dež. odbora 28. in 30. marcija.) Prevdarjali so se in določili različni proračuni za leto 1878, in pa računski sklepi 1876., kateri bodo v obravnavo predloženi prihodnjemu deželnemu zboru, — odpoved dr. Razlaga deželnemu poslanstvu vzela se je na znanje; — doktorandu Jožefu Pihlerju in Jan. Hafnerju ste bili izpraznjeni sekundarski službi v deželni bolnišnici Ljubljanski podeljeni; — deželni odbor je pritrđil, da se definitivne službe podelijo Jožefu Dulerju, učitelju v Dvoru pri Žužemberku, Francetu Weberju, učitelju v Selcah, Matevžu Mraku, učitelju na Dovjem, Jožefu Kovšekju, učitelju na Vinicah, Petru Grosu pa služba nadučitelja v Zagorji; — na vprašanje c. k. deželne vlade: koliko bi deželni zaklad hotel pripomoči k stroškom za name-ravano uravnavo Savine struge pri Klečah in Dovskem, je deželni odbor ukrenil odgovoriti vladi, da dokler ne pozna načrta, kako se ima navedena uravnava izvršiti, na koliko so stroški prevdarjeni itd., ne more on nič odgovoriti in to tem manj, ker Sava tudi više gori in niže doli potrebuje uravnave na korist kmetijstvu in bi tedaj pred vsem kazalo, ves program za uravnavo Savine struge imeti, za katero so se že pred več leti glasi čuli tudi iz Gorenjskega.

(Deželni sodnik Gariboldi) pride iz Ljubljane za višjega deželnega sodnika v Gradec.

(Slovensko gledišče.) Jutri v nedeljo 8. t. m. bo imel svojo benefico marljivi igralec gosp. Schmidt z novo igro francoskega izvirnika „Velikodušni pomorski kapitan.“ Ker je gosp. Schmidt vedno priden in umen igralec, zasluži gotovo, da se mu hiša do vrha napolni ta večer.

(Savl med preroki.) Prelepi velikonočni praznik zbudil je v „turškem listu“ tako navdušenost, da je v sobotnem podlistku spisal celo pridigo o veličastni besedi „Aleluja“, se

ve da po svojih napačnih nazorih. „Če bi naš odrešenik danes osebno vstal iz groba, modruje ta novi prerok, kaj bi videl? Njegovi učenci in aposteljni gredo po svetu, pa ne oznanujejo miru, ampak nemir, sovraštvo, strankarstvo. Naslednik Petrov danes ne govori več: „Mir z vami“, kakor je Jezus pozdravljaj aposteljne, ampak prekletstvo kliče nad liberalce, in v škriat oblečeni aposteljni ne delajo za uni, ampak za ta svet.“ Ker ljubljanski krivi prerok tako dobro zna izrek Gospodov: „Mir z vami“, zakaj prezira druge okolnosti? Ko se je Božje dete rodilo v Betlehemu, prepevali so angelci na nebu: „Mir ljudem na svetu“ toda pristavljali so: „ki so dobre volje.“ Pastirci in modri iz dežele jutrove so bili dobre volje, zato so našli mir pri jaslicah gospodovih; farizeji in Herodovci pa niso bili dobre volje, zato miru niso našli, ampak Herod in Jeruzalem se je prestrašil, ko je slišal novico, da je rojen kralj judovski. Ko je Jezus vstal, pozdravil je svoje zveste aposteljne: „Mir z vami;“ ali je pa šel tudi k farizejem in sovražnikom, ki so ga bili na križ pribili? Ti pri vstajenji njegovem niso imeli miru, ampak prestrašili so se, ko so zvedeli, da je res vstal, in so ostali trdovratni ter še čuvaje podkupili, da bi se ljudem lagali, da so aposteljni truplo njegovo vkradli. Ko je aposteljne razposlal po svetu, zapovedal jim je, da naj ljudi, kadar pridejo v hišo, pozdravijo: „Mir bodi tej hiši.“ Pa pristavil je: „Če bode hiša tega vredna, bode vaš mir prišel v njo, če pa ne, se bode k vam povrnil. Kjer vas pa nočejo sprejeti in vašega nauka ne poslušati, tisto hišo, ali mesto zapustite in še prah otreste s svojih nog, ter povem vam, da na sodni dan se bo Sodomi in Gomori bolje godilo, kakor takemu mestu. Nikar ne mislite da sem mir prinesel na svet; nisem prinesel miru, ampak meč; prišel sem ločit ljudi od očeta, hčer od matere, sinovljo od tašče, in domači ljudje bodo človeka sovražniki.“ Po teh besedah Jezusovih so aposteljni in učenci tudi ravnali. Oznanovali so mir in ljubezen, ter jo tudi skazovali vsem, ki so je bili vredni. S tistimi pa, ki so bili nauku Jezusovemu nasprotni in sovražni, se niso hoteli pajdašiti. Ko je sv. Janez, učenec ljubezni, prišel v neko kopel, kjer je ravno bival krivoverec Cerint, zbežal je iz hiše, da bi se zaradi tega človeka strop ne vdrl, in ž njim vred tudi njega ne pokopal. Tako je ravnal tudi Pavel, ki je Galačanom pisal: „Ko bi tudi mi, ali angelj z nebes vam drugači oznanoval, kakor smo vam oznanovali, bodi preklet.

Znano je tudi, da je ta goreči apostelj nekega Korinčana izobčil, ali kakor sam piše, izdal satanu v pogubljenje mesa, da bo duh očet. Tako morajo tedaj ravnati vsi, ki hočejo biti pravi učenci Jezusovi in vredni nasledniki aposteljnov; oni morajo verne svariti pred ljudmi, ki so sovražniki križa Kristusovega in cerkve njegove, ki vse verske stranke trpé in podpirajo, katoliško pa preganjajo in zatirajo. Zakaj da to delajo, razvidno je iz omenjenega članka v turškem listu. Namen cerkve Jezusove je ljudi pripeljati k njihovemu večnemu namenu, za kterega so vstvarjeni, t. j. k večnemu zveličanju. Naši liberalci pa višji namen človekov čisto prezirajo; oni išejo le začasne sreče in pozemeljskega blagostanja in vera Jezusova jim je le „die humanste Religion“, ki je v njihovih očeh le toliko vredna, kolikor to posvetno blagostanje pospešuje. Kaj je njim mar za dušo, če se le telo dobro počuti? Cerkev pa ima najprvo dušo pred očmi, ktero hoče vseh strasti in pregreh na tem svetu očistiti, da bi jo za vekomaj zveličala.

Da dušo reši, mora včasih s človekom trdo ravnati, kakor je Pavl ravnal s Korinčanom, ali kakor moder zdravnik ravna z bolnikom, kteremu daje grenka zdravila ali mu obolelo meso izrezuje, da mu reši življenje. Se bo pa kdo zaradi tega nad zdravnikom hudoval, da je preoster, da nima usmiljenja ali ljubezni do bolnika? Se tedaj sme cerkvi očitati ostrost in neusmiljenost, če nevarno bolnim daje grenka zdravila, ali gnjile in neozdravljive ude izrezuje, da bi jih vsaj na ta način rešila za večnost? Le — turške prismode se zamorejo nad tem ravnanjem spodtikati. — Pa ne samo cerkvi in duhovščini, ampak tudi večini našega deželnega zbora hoče turški butelj eno zasoliti, ter se že zdaj raduje vesele nade, da bode pri prihodnjih volitvah nemčurska svojat dobila večino. Mi pa se nadejamo, da bodo naši vrli volilci tej svojati, ki je zadolžila sedanje žalostne razmere, dali potepeno pismo. Turški list sam priznava: „Narodno gospodarske zadeve v celi Avstriji, tudi na Kranjskem, so še vedno žalostne, kupčija, obrtnija in rokodelstvo zastaja, žila gospodarskega življenja slabo bije, velika oživljajoča duša — denar — boleha za sušico, vspeh kupčije in obrtnije v knjigah stoji vpisan v predalu „ne plačano,“ revščina je splošna.“ Kdo je to revščino zadolžil? Ali so narodno-klerikalci vladali v Avstriji? Če bi turški list v strasti svoji ne bil gluhi in slepi, bi pač moral skesano trkati na prsa in priznati: „Mea culpa“, „moja krivda, moja največa krivda!“ Da kupčija, ki je v klerikalnih rokah, ni tako slaba, pripoznava „Tagblatt“ sam, in po zdravi logiki soditi, se bode zopet zboljšalo vse, kadar bode liberalnega sleparstva konec, ki povsod že pojema in umira. Kadar mu bo odklenkalo, živa duša za njim ne bode plakala, ampak prav iz srca mu bodemo zaklicali: „Bodi mu zemljica lahka!“

(Seje mestnega odbora 5. t. m.) se je z županom vdeležilo 22 odbornikov. 1. Volitve III. in II. volilnega razreda se potrdijo enoglasno. K volitvam I. razreda omeni g. Klun, da se je pri obravnavi o reklamacijah pokazalo, da poročilo dotičnega odseka glede davkov ni vselej zanesljivo, in da se je pri enem volilcu manjša svota odboru naznanila, kakor jo v resnici plačuje. Ne trdi ravno, da se je to zgodilo nalašč, vendar se kaj takega lahko primeri, ker nekteri plačujejo raznotere davke. Da se to ne bo več zgodilo in volilcem ne krčila volilna pravica, nasvetuje, da naj se celo poročilo pred dotično sejo izroči odbornikom, da jim bode mogoče pretresati ga na vse strani in pravično razsojevati. G. Lasnik predloga ne ume, in g. Klun ga še enkrat ponovi v nemškem jeziku. Dr. Supan ugovarja, da ta predlog nasprotuje mestnemu statutu, ki natančno določuje, kako naj se pri volitvah ravna. Tudi natolcevanje samo ne zadostuje, ampak treba je povedati fakta. In če se ne verjame vradnemu poročilu, kako se bo verjelo privatnemu? G. Klun ga zavrača, da to ne nasprotuje statutu, ki ne določuje, ktere priloge naj se odbornikom izročujejo in ktere ne; tudi imenuje volilce, kterim se je godila krivica. G. Kaltenegger omenja, da to je samostalen nasvet, ki se danes ne more rešiti; njemu pritrjuje tudi g. Schrey. Pri glasovanju se volitve potrdijo, g. Klun pa svoj nasvet umakne ter si pridrži, da ga bode stavil pred prihodnjimi volitvami. 2. O cesti, ki jo hočejo napraviti od dolgega grabna do Podpeč se vname dolg razgovor, ki kaže, da reč ni prav jasna; zato se sklene jo še enkrat izročiti magistratu, ki naj jo vsestransko prev-

dari, ter se posvetuje tudi s cestnim odborom okolice ljubljanske in potem jo še enkrat odboru predloži v obravnavo. 3. O prošnji J. R. Podrajška, da naj se potrebno potrdilo podeli za njegovo na novo sozidano hišo v Trnovem, nasvetuje odsek, da naj se ne zahteva povikšanje poslopja, ker so sobe še višje kakor bi po najmanjši določbi stavbene postave imele biti. Ker je pa poslopje jako vlažno, naj ga komisija še enkrat v tem mesecu ogleda in potem dovoli ali odreče pravico, da se smejo stanovanja oddati.

G. Lasnik nasvetoma ugovarja, ker je mož zidal poslopje iz same dobičkarije s cestnim blatom in je zdelovanje tako slabo, da bi on še prešičev v takih shrambah ne imel. G. Regali ga zavrača, da je mož zidal iz človekoljubja, da bi namreč ljudem za male denarje preskrbel stanovanja. Če g. Lasnik trdi, da je poslopje zidano z blatom, omenja, da je vse iz blata, in da na Ogorskem tudi zidajo le z blatom, pa so ljudje čvrstjeji od naših. G. Kaltenegger pravi, da naj se ali postava izvršuje, ali pa naj se to, kar se zahteva od posestnika, čisto popusti, da se ne bode postave z zvijačnostjo ogibal. G. dr. Supan nasvetuje, da naj se še enkrat vpraša mestni stavbeni vrščak, zakaj da se je posestniku naložilo, da morajo sobe biti 3 metre visoke, in potem naj se reč še enkrat vzame v pretres. Pri glasovanju obvelja nasvet dr. Supanov.

(Konec sledi.)

(Potres) bil je v Ljubljani 4. t. m. nekoliko pred 9. uro zvečer, pa tako rahel, da ga v nekaterih hišah, zlasti pod gradom še čutili niso. Jako silen pa je bil na Dolenjskem. Iz Mirne se nam poroča, da se je v neki hiši strop vdrl in šipe po oknih se pobile. Iz Trebnja pa nam piše prijatelj: „Potres bil je povsod silen. Bil sem v sredo večer na Trebelnem. Prvi najhujši potres bil je ob 8. uri 49 minut; zid v farovžu je zelo razkopan, nekoliko tudi v šoli. Drugi potres bil je ob 8. uri 58 m., tretji ob 10. uri 39 m., četrti ob 10. uri 51 m.; poslednji trije so bili nekoliko slabiji. V Mokronogu je opeka s streh padala, v neki hiši pa se je dimnik podrl. Tudi šent-ruperska farna cerkev je neki precej poškodovana.“

(Premembe v najvišjih službah?) „Novicam“ se z Dunaja poroča, da c. k. deželni predsednik Widmann utegne priti za ces. namestnika v Brno, na njegovo mesto za c. k. deželnega predsednika pa deželni glavar vitez dr. Kaltenegger, okrajni glavar Vestenek pa si, kakor smo zvedeli od zanesljive strani, na vso moč prizadeva, da bi namesto dr. Kalteneggerja postal deželni glavar Kranjski. Ker je minister Lasser njegov stric in c. namestnik Konrad njegov tast, se mu bodo želje gotovo spolnile, če se med tem na Dunaju kaj ne spremeni.

(Nemčurska večina mestnega odbora) je pri zadnji seji 5. t. m. zopet pokazala, kaj se je domorodni stranki nadejati tam, kjer ima ona večino. §. 29 opravljenega reda določuje: „Kadar so vsi predmetje dnevnega reda obravnavani, sme vsak ud vprašati mestnega župana o dogodkih ali zadevah dotikajočih občino, občinsko svetovalstvo ali mestno poglavarstvo, kakor tudi izvestnike o stanju njim izročeni predmetov; in dati je na vprašanje potrebno razjasnjenje.“ Te pravice so se hoteli poslužiti nekateri narodni odborniki; toda komaj se g. Regali oglasi za besedo, že tudi zine dr. Schreyter stavi predlog, da naj se javna seja sklene, da bi narodnjaki ne imeli več prilike staviti namerovanih interpelacij. Vsled tega proti-

pravilnega posilstva narodni odborniki vstanejo in zapusté dvorano, ker se res ne vé, čemu bi bili še dalje ostali tam, če so jim nemčurji vsled omenjenega sklepa vzeli pravico govoriti? Domorodni odborniki si bodo ta način zapomnili, in če ga bodo ob svojem času primerno posnemali, se nemčurji ne bodo smeli pritoževati.

(„Tagblatt“ pa norišnica.) Pri blaznih je navadna prikazen, da imajo same sebe za pametne, vse druge pa za norce. Tudi tukajšnji „turški list“ ne dela izjeme; zmešanost njegova je celemu svetu znana, in vsaki list na novo spričuje, da se mu v glavi vrti, le on tega ne zapazi in se ima za neizmerno pametnega in modrega, vse druge pa za slaboumne. „Slovenec“ očita, da je na duhu bolan, „Narodu“ pa, da si je čudne misli vtepel v glavo, ker noče sprevideti, „da g. Dežman je eden najbolj zasluženih mož, pravi prijatelj domovine, ki se za blagor dežele v znanstvenem oziru in javnem življenju žrtvuje itd. itd.“ Živo tedaj tudi mi priporočamo deželnemu zboru, da naj usliši željo, katero „Tagblatt“ izreka v omenjenem članku, in sozida veliko norišnico, ker je res že preočito, da časnik ki tako bedasto piše, kakor „turški list“, in ljudje, ki kaj tako neslanega bero, so le za — norišnico!

Eksekutivne dražbe.

9. aprila. 3. Jan. Hafner iz Labor (4879 gl.) v Kranji. 3. Tone Valjavec iz Zvirč (5370 gl.) v Trziču. 2. Zefa Drakaler iz Ljubljane (13000 gl.) ondi.

10. aprila. 3. Fr. Zorec iz Slavine (660 gl.) v Postojni. 3. Anton Kokalj iz Drage (1895 gl.) v Loki. 3. Jak. Šemrov iz Lome (3169 gl.) v Idriji. 3. Jak. Smrdel iz Kala (1482 gl.) v Postojni. 3. Ana Kuret iz Narina (369 gl.) v Postojni. 2. Andrej Berčič iz dol. Semona v Bistrici.

11. aprila. Marija Kolence iz Žira (2477 gl.) v Idriji. 3. Jan. Derganc iz Metlike (390 gl.) ondi.

12. aprila. 3. Jak. Strah z Ilove gore (1750 gl.) v vel. Laščah. 3. Jan. Tekavec iz Osredka (621 gl.) v vel. Laščah. 3. Jan. in Mar. Šinder iz Male gore (60 gl.) v Kočevji. 3. Marija Kobilič iz Šefarjev (266 gl.) v Kočevji

Umrli so :

Od 3. do 5. aprila: Vilibald Kotar, vrščak sl. o., 9 mesecev z vtriplj. možganov. Urša Demšar, gostinja 70 l., za rakom v želodecu. Ana Wildner, želez. vrščak sl. o., 14 m., za pljučnico. Marija Škočič, gostinja, 61 l., za vtriplj. pljuč.

Žitne cene preteklega tedna.

(Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po stari meri. 1 hektoliter znaša 3²⁰/₁₀₀ mernikov.)

Reči	V Ljubljani		V Novem mestu		V Kranji		V Mariboru		V Ptujju		V Ormužu		V Trstu		V Celovcu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenice (hektoliter mernik)	10	30	10	50	11	38	9	10	9	10	7	32	—	—	10	12	9	—
	3	16	3	22	3	40	2	79	2	79	2	25	—	—	3	10	2	76
Raži (hektoliter mernik)	6	80	6	90	6	50	6	50	6	90	6	18	—	—	8	48	8	—
	2	9	2	12	2	—	2	—	2	12	1	89	—	—	2	60	2	45
Ječmena (hektoliter mernik)	5	30	5	50	5	84	5	49	5	—	5	70	—	—	6	28	3	80
	1	63	1	69	1	79	1	66	1	54	1	75	—	—	1	92	1	16
Ajde (hektoliter mernik)	5	85	5	90	6	16	5	30	5	30	4	88	—	—	6	—	5	—
	1	80	1	83	1	79	1	63	1	63	1	50	—	—	1	84	1	54
Prosa (hektoliter mernik)	5	36	5	80	6	16	5	20	5	20	7	80	—	—	4	46	6	80
	1	65	1	78	1	88	1	60	1	60	2	40	—	—	1	37	2	9
Turšice (hektoliter mernik)	5	60	6	70	7	20	5	40	5	20	4	80	—	—	5	16	5	10
	1	72	2	6	2	20	1	66	1	60	1	47	—	—	1	58	1	47
Ovsa (hektoliter mernik)	4	—	4	10	4	86	3	70	3	60	2	92	—	—	3	38	3	70
	1	22	1	25	1	50	1	13	1	10	—	90	—	—	1	3	1	13

P. i. občinstvu se naznanja, da bode

kancelija

društev „The Gresham“ za zavarovanje na življenje in „North British and Mercantile“ za zavarovanje zoper ogenj od 7. aprila t. l. naprej na

Tržaški cesti

(Triester Strasse) hiš. št. 3

v II. nadstropji (v novi hiši kranjske stavbene družbe).

V Ljubljani meseca aprila 1877.

Glavno zastopništvo za Kranjsko, Koroško in Spodnje-Štajarsko:

(1)

Val. Zeschko m. p.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Sedež podružnice za Avstrijo je na Dunaju, Opernring št. 8.

Aktiva društva znašajo nad 53,000.000 frank. Letni dohodki na premijah in obrestih 30. jun. 1875 11,851.351 „ Za zavarovanja na življenje in odkupljenja je društvo od ustanovitve (1848) izplačalo nad . . . . . 62,000.000 „ V zadnji 12 mesečni dobi se je društvu stavilo za 43,942.475 „ novih ponudeb, in v zadnjih 21 letih stavljene ponudbe zdaj skupaj znašajo več ko . . . . . 720,000.000 „

Razglede in vsakotera pojasnila daje zastopništvo za Kranjsko, Koroško in Spodnje Štajarsko v Ljubljani pri gosp. Valentinu Zeschko-tu, agenti po deželi in podružnica za Avstrijo (66—12)

na Dunaju, Opernring št. 8.

Dr. Valentin Zarnik

ima svojo odvetniško pisarnico v tistih prostorih, kjer je bila poprej bilježniška pisarnica ranjkega notarja g. dr. J. Rebič-a nasproti „Križankom“ (ali mestni delegirani sodniji) pri tleh, hiš. št. 181, nova 19. (2)